

MUINSUSKAITSEAMET

Lp Kliimaministeerium
info@kliimaministeerium.ee

Lp Riigimetsa Majandamise Keskus
info@rmk.ee

Lp Hiiumaa Vallavalitsus
valitsus@hiiumaa.ee

Meie: 10.06.2024 WD nr 1.1-7/1181

Teavituskiri asulakoha (arheoloogiamälestis reg-nr 8907) asukoha ja kaitsevööndi kohta

Hiiu maakonnas Hiiumaa vallas Ülendi külas Ristipõllu kinnistul (KÜ 39201:001:2480) asub muinsuskaitse all olev asulakoht (reg-nr 8907) (<https://register.muinas.ee/admin.php?menuID=monument&action=view&id=8907>).

Kultuurimälestiste nimekirja korrastamisega (<https://www.muinsuskaitseamet.ee/amet-koostoo-uudised-ja-kontakt/arendus-ja-koostooprojektid/malestiste-nimekirjade-korrastamine>) seoses on Muinsuskaitseamet korrigeerinud asulakoha ruumikuju ja kaitsevööndi kuva Maa-ameti geoportaali kultuurimälestiste kaardikihil vastavalt mälestise alusandmetele. Palume Teil tutvuda asulakoha õige ruumikuju ja kaitsevööndi ulatusega (lisa 2).

Eesti Vabariigi taastamise järel tunnistati asulakoht kultuuriministri 01.09.1997 määruse nr 59 „Kultuurimälestiseks tunnistamine“ (RTL 1997, 169-171, 954) (<https://www.riigiteataja.ee/ert/act.jsp?id=25408>) punktiga 8 arheoloogiamälestiseks ning kanti kultuurimälestiste registrisse registrinumbriga 8907. 1997. aastal kehtinud muinsuskaitseaduse (MuKS)¹ kohaselt oli mälestise kaitsevööndiks automaatselt 50 meetri laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates, *kui mälestiseks tunnistamise õigusaktis ei olnud kaitsevööndit kehtestatud*. Seega tekkis kaitsevöönd seaduse ja mälestiseks tunnistamise õigusakti koostoimes. Käesolevaga kuvatakse kultuurimälestiste geoportaalis asulakoha ümber kehtiv kaitsevöönd selle õiguslikel alustel.

Mälestise alal tuleb lähtuda ettevaatuspõhimõttest, mille kohaselt peavad alal toimuvad tegevused vähendama mälestise hävimise ohtu ja toetama väärtuste säilimist (muinsuskaitseadus, edaspidi MuKS § 3). Seejuures tuleb hoiduda tegevustest, mis võivad mälestist ohustada, rikkuda või selle hävitada (MuKS § 33 lg 1). Mälestist võib küll kasutada nüüdisaja vajadustest lähtuvalt, kuid mitte viisil, mis võib ohustada selle säilimist (MuKS § 33 lg 2). Mälestise omanikul on kohustus mälestise kahjustumisest viivitamatult Muinsuskaitseametit teavitada. Juhul, kui mälestise valdus antakse üüri, rendi vms. suhte alusel üle teisele isikule, tuleb teda mälestisest teavitada (MuKS § 36).

Nii mälestise alal kui ka kaitsevööndis kehtivad muinsuskaitseadusest tulenevad nõuded, mistõttu on vaja kõik pinnase- ja kaevetööd (sh ehitamine, kõrghaljastuse rajamine, raie-, kaeve- ja muud pinnase teisaldamise või juurdeveoga seotud tööd ning maapinna ettevalmistamine metsaseaduse tähenduses) kooskõlastada Muinsuskaitseametiga, kellel on

¹ Mälestiseks tunnistamise ajal kehtinud Muinsuskaitseaduse § 25: Kinnismälestise kaitseks kehtestatakse kaitsevöönd, millele laienevad kaitsekohustuse teatistes esitatud kitsendused. Kui mälestiseks tunnistamise aktis ei ole märgitud teisiti, on kaitsevööndiks 50 m laiune maa-ala mälestise väliskontuurist või piirist arvates.

õigus kaaluda tegevuse lubatavust mälestise säilimise huvides ning vajadusel määrata arheoloogiline uuring. Tööde puhul mälestise alal tuleb enne tööde tegemist Muinsuskaitseametist taotleda tööde tegemise luba (MuKS § 52 lg 3; <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=workpermit>). Loataotlus tuleb esitada ka siis, kui tööd toimuvad samaaegselt nii mälestisel kui kaitsevööndis. Kui planeeritud tööd jäävad ainult mälestise kaitsevööndisse, on kohustuslik esitada Muinsuskaitseametile sellekohane teatis (MuKS § 59 lg 3; <https://register.muinas.ee/public.php?menuID=worknotice>).

Pinnase- ja kaevetöödel tuleb arvestada arheoloogiliste leidude ja arheoloogilise kultuurikihi ilmsikstuleku võimalusega ka väljaspool mälestise ja selle kaitsevööndi ala. Muinsuskaitseadusest tulenevalt (§ 31 lg 1, § 60) peab leidja sellisel juhul tööd katkestama, jätma leiu leiukohta ning teatama sellest Muinsuskaitseametile.

Lisaküsimuste puhul palun pöörduda Hiiumaa nõuniku Frank Lukk poole (frank.lukk@muinsuskaitseamet.ee, tel 524 8184) või võtta ühendust läbi Muinsuskaitseameti üldaadressi (info@muinsuskaitseamet.ee).

Lugupidamisega,

(allkirjastatud digitaalselt)

Eero Heinloo

kaitsekorralduse spetsialist

telefon 51964752

eero.heinloo@muinsuskaitseamet.ee

LISAD

Lisa 1. Asulakoht reg-nr 8907 asukoha kuva Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil seisuga 05.06.2024.

Lisa 2. Asulakoht reg-nr 8907 asukoha ja kaitsevööndi kuva Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil seisuga 10.06.2024.

LISAD

Lisa 1. Asulakoht reg-nr 8907 asukoha kuva Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil seisuga 05.06.2024. (Alus: Maa-ameti geoportaali kultuurimälestiste kaardikiht)

Lisa 2. Asulakoht reg-nr 8907 asukoha ja kaitsevööndi kuva Maa-ameti kultuurimälestiste kaardikihil seisuga 10.06.2024. (Alus: Maa-ameti geoportaali kultuurimälestiste kaardikiht)